

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการเลี้ยงชีพ ความสัมพันธ์ ความต้องการ และความคาดหวังของเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานคร วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กเร่ร่อนในพื้นที่บริเวณศูนย์สร้างโอกาสเด็กสวนลุมพินี ศูนย์สร้างโอกาสเด็กจตุจักร และศูนย์สร้างโอกาสเด็กสะพานพระราม 8 จำนวน 60 คน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละผลการศึกษามีดังนี้

เด็กเร่ร่อน ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 11-15 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร สาเหตุที่ส่งผลให้เด็กออกมาเร่ร่อนส่วนใหญ่ เกิดจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่น เด็กจึงหนีออกจากครอบครัวมาประกอบอาชีพเป็นขอทาน ขายบริการและขายพวงมาลัย มีรายได้ มากกว่า 201 บาทต่อวันมากที่สุด เด็กเร่ร่อนจะเร่ร่อนอยู่กับกลุ่มเพื่อนกลุ่มละ 3-4 คน มากที่สุด โดยส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนตามวัดและข้างถนน และมีโอกาสได้นอนหลับพักผ่อนคืนละประมาณ 8-10 ชั่วโมง ส่วนใหญ่มักเข้านอนช่วงเวลา 20.01-24.00 น. ตื่นนอนช่วง 05.01-10.00 น. เมื่อเจ็บป่วยก็จะหายารับประทานเอง เด็กเร่ร่อนส่วนใหญ่เคยประสบอุบัติเหตุและถูกข่มขู่ทำร้ายโดยถูกข่มขู่ทำร้ายจาก เด็กเร่ร่อนรุ่นพี่มากที่สุด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของเด็กเร่ร่อนกับครอบครัวและเพื่อนขณะเร่ร่อน พบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับพี่น้องในระดับปานกลางมากที่สุดและมีความรู้สึกรักแม่มากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์กับเพื่อนนั้นเด็กเร่ร่อนเกือบทั้งหมดออกเร่ร่อนและใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อน ในส่วนของความคาดหวังต่อชีวิตในอนาคต เด็กส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ต้องการมีอาชีพและมีงานทำ

การแก้ปัญหา เด็กเร่ร่อนจึงมิใช่ปัญหาที่สามารถแก้ไขได้เพียงหน่วยงานเดียว เนื่องจากปัญหาเด็กเร่ร่อนไม่ได้เกิดจากปัญหาใด ปัญหาหนึ่ง ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้ องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงาน ด้านเด็กเร่ร่อนควรมีการทำงานที่เป็นเอกภาพ และมีบูรณาการ มีการจัดทำฐานข้อมูลด้านเด็กเร่ร่อนอย่างมีระบบ และภาครัฐต้องปรับปรุงการทำงานให้รวดเร็วทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การให้ความสำคัญกับการสกัดกั้นปัญหาการเกิดเด็กเร่ร่อน ส่วนเด็กเร่ร่อนที่มีอยู่ในปัจจุบันควรได้รับการดูแลให้ได้รับสวัสดิการด้านนันทนาการและสุขภาพ